

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

UKA2020/15a

Tillie Martinussen

Naalackersiusut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa tunngavigalugu oqallinneq

(Naalackersuisut siulittaasuut)

Innuttaasut utaqqivaatigut

Inuiaqatittali sulii igalaap illuatungingguani sulii utaqqivaatigut.

Ingammik meeqqat inuusuttullu ulluinnarni inuunermik artorsaatillit, atuarfiit, perorsaasut meeqkerisullu, inuusutut nukittoqisut, suliffeqarfimmiut, inuiaqatigullu sinerissatsinniittut iluamik sullinniakkagut suaartarput tusaqaqullutik.

Imatulli ingerlalissanngilaq aaliangiusat kukkussutigut aaqqinniarlugit tullianimut qineqqusaarnikkut kusassassalluta annanniutigalugit kukkussutivut qaangerniarlugit. Inuiaqatigiinnili atugassarititaasut pitsaasumik inerneqarnissai sullitavullu iluamik ingerlannissai pingaernerutissavagut, suliqatigiinnikkullu tamakku anguneqarsinnaapput.

Atuarfiit ilinniarfeqarfiillu seeqqummeqqapput, ilinniartitaaneq aaqqiiffiqineqarnissaminut pisariaqartitsilluni suaartarpoq.

Meeqqat inuusuttullu toqqissimasumik sumiiffissamik amigaateqarput ammalu qanilaassusermik.

Inuusuttortavut sullareqisut pingortitatta minguitsuutinniarlugu suliniuteqartut nunarput sinnerlugu ikioqqusut tusaasinnaavagut. Suliffeqarfiillu biiliniq mingutsitsinngitsunik atorneqalernissaanut siunnersuuteqartut ersarissigaluttuinnarput, 2030 tikillugu imaluunniit ataavartunngortillugu. Qanorlu suliffeqarfiit periusissaqassanerlutik paasereerniassavaat.

Suliffeqarnerlu eqqartortillugu akileraartarneq appartinnissaanut naammangitsoq. Aammattaaq suliffeqarfiup isertitaminik akileraarutaa sunniuteqaqataassappat, taakkulu akileraarutit allamut atorneqassappata ilinniartitaanermut inuusuttunut meeqqanullu atugarliortunutullu atorluarsinnaapput.

Aalisarnermik inuuniutillit covid-19 aqqusaarnerani ikioqqunikuupput, aalisarnermilu tunisassiorneq qanoq siuarjaqqissanersoq eqqartorneqarpoq, piffissanilu makkunani oqaloqatiginissaanut naleqqussoraara.

Coronallu nalaanni inuiaqatigiit akornanni malunngikkaluamik inuiaqatigiit tapersersoqatigiinnerat ikioqatiinnerallu aamma malugaarput. Tassuunakkullu inuiaqatigiit inatsisartuni ilaasortanit suleqatigiinneq siuarsarsinnaavarput. Suleqatigiinneq ingerlateqqitsigu.

Nappaassuup takkuteqqaarneranilu angerlarsimaffeqanngitsut inissaqartinniarlugit piaartumik sulinitugut inissaqarnerat aaqqinneqarpoq tulluusimaarnarporlu. Kisiannili maani aaliangikkagut eqqaneqartuartartut iliuuseqarfigineqannginnikut takussutissaqaratik eqqartuinnartakkat takussusernissai pingaarutillit paasivarput. Ajortoqavitsillugulu aningaasat apeqqaanngitsut nalunngilarpummi inuup naleqassusia apeqquserneqarsinnaanngimmat.

Suliffeqarnikkut ikiorsuutit aallarnisarneqarnikuupput. Nuna pinartoqartillugumi tamakku ikiorsuutissat pingaaruteqarput. Tatigininneq annertoq nalimmassaanikkullu nukittorsaaneruvoq, uisitsinartoq inuiaqatigiit naligalugit pilliuteqarneq. Inuiaqatigiinnut sipaarniarneq imminut akilersinnaanngilaq,

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

taammaammat siusinaarlutik suliuunnaarnersiutillit akissarsialinnullu ikiorsuutissat pingaaruteqarpoq. Imminut inuuniteqarnissaq pingaaruteqarpoq naak systemit amerlasuut iluamik ingerlanngikkaluit inuiaqatigiilli pisuutissanngilagut taamatut ingerlammata. Inuiaqatigiillu siunissami nukittussappata sipaarfiginiarlugit suliniuteqarutta siunissamut allannguaviannngilaq.

Ullaaq qulequtaq politikkemeersoq imak allassimasoq atuarpara; Pilliut pilliutaavoq, pilliutaajunnaarnissani tikillugu, nersunarualarpoq kisianni inoqatit nersorneqarneq ajortut nersunaqaat.

Imminut pilliuteqanngikkaanni, imminerlu pinerluuteqarani, kisianni kisitsisitigut taakku qaffasinneri takuneqarsinnaapput.

Inuiaqatigiinnut oqarusuppunga: Uagut naalackersuisuusugut kissaatiginnngilarput nersualaarinninnissaq, nuanaarutissiineq, partiinit allanit isumassarsigaanni isumaqatigiinnerit ersarinneq ajormata. Uggornarpoq qujanarli ilissi suleqatigiinnerunissarput apersuutigisarassiuk.

MInguinnerusumik iliuusissanik qinersineq

Inuiaqatigiinnit – aamma ingammik inuusuttuniit – apersuutigineqarpoq nunatsinnut mingutsitsinnginnissaq siunissamut noqqaanerat malunnarpoq, assigisaannillu suliffeqarfinniit. Qaqutigoorpoq taamak tusassalluni inuusuttunit aammalu suliffeqarfinniit isumaqatigiinnerat. Anguniagaammi soorlu mikroplastik, mingutsitsinnginnisaq, eqqaaveqarneq, innaallagissatsigut akileraarutit, biilillu innaallagiartortut atorlualerneqarnissaat taamaasilluta nunarsuarput, avatangiiserput uumasullu siunissami piujuarnissaanut iliuuseqaqataassagatta. Inuiaqatigiillu piumasarivaat aatsitassialerineq eqaartorneqatillugu ersarinnerusumik takusassiaasunik aalajangiussanik takorusunnerat. Nunatta uumasui imartatsinnilu uumasut piujuarniissaat siunissamilu piujuarnerat attatiinnarniarutsigu tamakku aamma eqqarsaatigisariaqarpavut. Nunarpummi avaterpullu kusanaqaaq, Nanorsuit illoqarfiup eqqannguisigut angalasut, avalakkaannilu puisit sukut tamaana puisarneri takusinnaavagut, kusanaqaallu. Inuiiaqatigiit suliniutillillu ikioqatigiinnikkut angusinnaavarput. Taakkulu suliniutaat tusarnaarnissaat naleqaqaaq nunarsuarmilu inissisimaffippat malunnartippaat. Nunarsuarpullu tusaaniarutsigu mingutsitsinerup kinguneri ersareqisut takusinnaavagut. Imarmiugut aatsitassaq oqimaatsunik akoqalersimanerisigut, plastikkinik mingutsitsinerit sunut tamanut sunniteqartut maluginiaqqaat. Politikkikkullu tapersiinnisarput neriutigaat suliniuteqarnikkullu ikorfartoqatigiilluta anguniarsinnaavarput. Taamaammat mingutsitsinnginnissamik suliniutillit oqaqqissaanga qujanaq. Siuaasatta inoqqavisa kinguai minguissusermik anguaniagallit suli sukataartuaritsi sunniteqaqataavusi.

Nappaassuaq Corona ammalu Naalackersuini siulittaasup oqalugiaataa

Aap ajornarsimannngilaq aaliangiiniarnertigut nappaassup coronap takkuteqqaarneraniit paasinarporli. Kisianni aperennissinnaannginnerit sipaarniarnerillu ilumoorsimannngilaq. Akisussaaffik ilittulli paaraarput, partiit allat aqutsisuisui aaliangeqataanikuupput tamarmik. Aaammalu Danmarkimiit Savalimmiuniillu aallaqqaataanniilli ikiuerusullutik saaffiginninnikuupput, soorlu epidemikommisionimiit ammalu Corona-sekretariatet-miit. Aasalisakkerinermik suliffeqarfiit, napparsimaveqarfik, kommunellu tamarmik. Taakkulu suleqatigiikkumallutik pinikuupput sulilu suleqatigalugit akisussaaqataallutillu. Sulilu taamak suleqatigiippugut.

SULEOATIGIISSITSUT
SAMARBEJSSPARTIET

Aningaasartuutissanullu inatsisit eqqaariarutsigut, ersareqisumik sumut tunnganersut takusinnaavagut sunut pingaaruteqarnersut. Suullu aningaasaliissutigineqassanersut soorlu suliassat inornaqisut imminut akilersinnaanngitsut inuup naleqassusia pingaartinnagu allanut aningaasaliinerit.

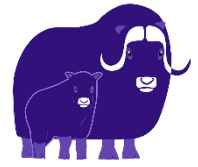
Mingutsitsinnginnisarluunniit salliutinngilaq allannguisinnaanermullu sunniuteqarsinnaanngitsut. Akileraarutinik allannguinissaq ukiorpaaluit eqqartuinnarnikuupput sulili allannguinikuunata. Ilinniartitaaneq atuarfeqarnikkullu, meeqqat inuusuttullu atugarliortut, siusinaarlutik suliniutillit aningaasaliiffiginissaannut siulittaasorlu isumaqatigiiffiginnaavagut. Siunissaq pitsaasoq anguniarutsigu tamanna sipaarfigina aningaasaliiffiginnaavagut makkulu suliat allat inuiaqatigiinnut atorsinnaagaluit allanut aningaasaligata.

Naappaassuullu sumik allamik eqqaasinngilaatigut pisariaqartinnerpaasaq inuiaqatigiinni tassa ikorfartoqatigiinneq aammalu neriuuteqarneq. Kisianni aamma inuaqatiinni inuttut nakkarneq takussaasarpoq, systemilu taamak ingerlatillugu takussaajuassaq. Peqqinnikkut tartigillu peqqiilliornerit ammalu toqqisisimaffik angerlarsimaffeqanngitsigut. Arnat nukitigut annersagaanikut ilaqtallu sunnerfigitinnikut, utoqqaat mattuussaaneratigut sunniutai sakkortusillugit, soorlu puigortunngorat, tarnisigut napparsimanikkut, kiserliornikkut, mattuussaaneranni malunniutaasimapput. Inuutut assut eqquisimaqaaq illoqarfik mattunneqarmat. Ilaquttat ikunngutit qanisigisallu takusunnaannginnerisigut. Mattuusaaneq sakkortusimaqaaq, qanorlu piffissaq sukkatigisumik ingerlanera tamatsinnut malunnarsimaqaaq. Utoqqaat, tarnitigut napparsimasut, angerlarsimaffeqanngitsut, nukersornikkut eqqukkat aammalu pissaaleqisut assut eqqugaasimapput nappaassuup takkunnerani pingaartallu allanngortinnissaanut ersertitsipput. Inooqataanermilu tamakku inuiaqatitsinnik annassutaasinnaapput, peqqinnikkut pisassaqaqatigiinnikkullu.

Peqqinnikkut tamatta eqqartueqatigiiffiginnaasagut. Utoqqartagut kisimiillutik nerissanngillat kiserliorneq mattusimaqarnerlu aqqusaassanngilaat. Meeqqat ilaqutariillu nukersornerup aqutsinerullu inuussutissarinngilai, inuaqatigiinni ajattuineq tunuaniillu oqaluuserinninnerit inuunermi maligassaanngillat. Kiserliortullu iginnarnagit inissaqartittariaqassavagut. Innarluutillit tarnimikkullu nappaatillit inuaqataanikkut akuutissavagut kikkummi tamarmik inuaqatigiinni naleqarput. Immitsinnullu naleqatigiinnikkut ataatsimoornerput takutitsigut. Susassareqatigiinnikkut annaasaqarpallaarpugut, suliffeqarnikkut, imminut toqunnikkut, sunngiffinnilu sammisaqarnikkut, asanninnermik qanilaassusermillu misiginneqataanikkut siunnersueqatigiinnikkut tassa susareqaqatigiinneq. Inuit peqqissut, pinnerisut, nukittuut kisimik susassareqatigiinngillat. Napparsimanerup imaluunnit aliasunnerup tikippagit aatsaat. Kalaallit Nunaat tamatsinnut susassareqatigiilluta inissaqartariaqarpoq. Piniakkat avitseqatigisariaqarpagut tamatsinni, imaanngitsoq nutaannerit kisimik pissagigut pisinnaagatsigut.

Susassareqatigiilluta ikorfartoqatigiilluta nunarput neriunnerup qeqertaa avatitsinniit malinnaavigaat. Inuusuttagut issivigut tiguniarpaat, utoqqartagullu sumut ingerlanersugut malinnaavigaluta. Inuaqatigiillu siumut tamatta ingerlanissatsinnik kissateqarput imminuinnarli eqqarsaatigigatik kisiannili tamatta siuariarnissatsinnik. Inooqatigiinnikuuvugut ukiorpassuarni, nunarsuup inuuffiussiinnasuni sakkortunerpaat ilaanni. Avataaniit, kujaterpiaa tikillugu, taartnerani, qaamanerani, ukiumi perlussuarnerani, seqinnarissuullu ataani kialaarsuarmi qatsungaqisumi. Aap sapinngilagut. Kisianni immitsinnut isigisariaqarpugut, inuiaqatigiinnullu aningaasaliissariaqarluta. Sukkullu ikiutissagutta ikiuulluta, uagullu inatsisartuniit sunut aningaasaliissanerluta neriorsuutigut malillugit qineqqusaarnerup nalaani qineqqusaassutigisasi piviusunngortillugit.

Ullut tamaasa ulloq naleqaaq millionit affaaaniit millionip tungaanut inissiat nutarterneqanngineranit nutaaliornikkullu. Ullut tamaasa. Ukioq kaajallallugu. Kingusinaarluta iliuuseqarnikuuvugut mittarfeqarnerit eqqarsaatigalugit ammalu nunatta isertitaasa sinneruttunit mittarfissanut aningaasaliinissatsinnut.

SULEOATIGUSSITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

Maannalu pingaarnarpaat aningaasaliiffigisinnaasaraluit tassa inuk peqqissoq ineriartortoq qinniaqnikorlu siunissami. Meeraq massakut peroariartortoq siunissaqassaaq qaamasumik oqitsumillu. Pinnguarsinnaatitaassapput toqqissisimasumillu peroriartorlutik. Qinnngasaarinninnermi malersugarinninnermi aqquusaagaqassanngillat, nunaqarfimmiikkunik illoqarfimmiikkunilluunniit. Qallunaajuguni kalaaliuguni, pisuujuguni, piitsuuguni, ilisimasammi naapertorlugit tamakkua inersimasut pissusaat malillugit pinngornikuupput. Meeqqammi malinnillutik ilikkartarpaat, nerisaqassapput, paarineqassapput, atonerlunneqassanngillat, kaatsinneqaratik, piitsuutinneqaratik, perulluliorfigineqassanatillu. Meeqqammi ineriartussapput toqqissisimasumi tunaartalimmik. Ineriartorfiit assigiinngitsut tamanit atorneqassapput. Innarluutillit tarnimikkullu nappaatillit aamma taamatut ineriartoqataassapput. Imminnut tamarmik susassareqatigiillutik ikorfartoqatigiillutik ineriartorlik. Nuannaarunik aliasuttut saammarsarlugit, annerunik aliasuuteqarunik inersimasumut toqqissisimanartumut saaffiginnissinnaallik assat kissalaartut isaassimagaat.

Tassa taamattoqassaaq taamaasissarlu.